

เทศน์อบรมพรवास ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ [เช้า]
“อิมด้วยธรรมแล้วเย็น”

ผู้กำกับ : เจ้าคณะอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี พระครูจิต
การโกวิท มีหนังสือมาทางวัดว่า มีพระไปตั้งวัดแถวปทุมธานีโดยอ้างว่า หลวงตาเป็น
อุปัชฌาย์ ตามหนังสือที่แนบมา บวชที่วัดป่าบ้านตาด ปี ๒๕๑๕ เขามาสืบดู หลวงตาจะ
ว่ายังไงบ้างครับผม

หลวงตา : จะว่ายังไง เขาปลอมเขาก็ปลอมของเขาแล้วจะให้ว่ายังไง
เรื่องมันไม่เกี่ยวกันเลย เขาอยากทราบความแน่นอนจากเราว่าท่านเป็นอุปัชฌาย์จริง
หรือ เท่านั้นใช้ไหมละ อันนี้ตอบไม่ตอบใครก็รู้แล้วเป็นอุปัชฌาย์อะไรหลวงตาบัว

ผู้กำกับ : ลายเซ็นพระธรรมวิสุทธิมงคล ลายเซ็นก็ปลอม

หลวงตา : โอ้ เอาขนาดนี้เชียวนะ หยาบขึ้นทุกวัน เลวลงทุกวัน

ผู้กำกับ : ชื่อสมคิด

หลวงตา : ไม่เคยเห็นหน้ามันเลย จริง ๆ นะ เรามองดูหน้ามัน บวช
ตั้งแต่ปี ๒๕๑๕ หรือ ชื่อนายสมคิด นามสกุล เตชวณิช บิดา นายยังเลียด มารดา
นางสวิต สันฐาน สดทนต์ สีเนื้อ ดำแดง ดำหนิ แผลเป็นนิ้วก้อยซ้าย เกิดวันพฤหัสบดี ขึ้น
๓ ค่ำ เดือน ๑๑ ปีมะโรง วันที่ ๑๖ เดือน ตุลาคม พ.ศ.๒๔๙๕ ตำบล โคกช้าง อำเภอ
ผักไห่ จ.พระนครศรีอยุธยา เวลานี้เขาจับตัวได้แล้วยัง

ผู้กำกับ : เขาไม่ได้จับ เขาต้องการสืบสาวราวเรื่องว่าจริงหรือไม่
จริง ตามใบสุทธินี้ครับ

หลวงตา : จะทำอะไรก็ตามหน้าที่ของเขาไปซิ หลักธรรมวินัยมี
อยู่ ปลอมจับสึก หลักธรรมวินัย แต่ทางกฎหมายเขาจับสึกแล้วเขาจะทำอะไรเป็นเรื่อง
ของเขาใช้ไหม สำหรับทางพระวินัยมีแต่ว่าจับสึกเท่านั้น ท่านไม่ไปเอาโทษเอากกรรม
แต่จับสึกออกทันทีเลย ทีนี้เรื่องกฎหมายบ้านเมืองมีอะไรสืบต่อกันไปเรื่อย ๆ นี่มาเมื่อ
ไรจดหมายนี้

ผู้กำกับ : มาเมื่อเช้านี้ครับ พระครูจิตการโกวิท เจ้าคณะอำเภอเป็นผู้เขียนมาเองเลย เพราะว่าท่านดูแลภายในอำเภอของท่าน ท่านเห็นพิธีท่านก็เลยสอบถามมาทางวัดป่าบ้านตาด

หลวงตา : ว่างใจก็ไว้เถอะเพราะทราบแล้ว ก็ตอบไปเท่านั้น พระท่านตอบแทน ไม่ยาก ไม่ต้องถามให้ลำบากก็รู้แล้ว หลวงตาบวเป็นอุปชฌาย์แล้วนะเดี๋ยวนี้ นี่หลวงตาบวเป็นอุปชฌาย์แล้ว พอเริ่มเป็นบิณฑบาตก็ปลอมบิณฑบาต หลวงตาบวก็ปลอม มีแต่ปลอมเต็มวัด เอ้ มันก็แปลกนะ อยากให้เขาเคารพนับถือ ครูบาอาจารย์ทั้งหลายที่มีคนเคารพนับถือก็ไปแอบ เอ้อ สำคัญนะ

ผู้กำกับ : ท่านก็บรรยายในนี้ว่าท่านก็พอทราบอยู่แล้วว่า หลวงตาไม่เคยบวชพระให้แก่ผู้ใด แต่ที่ท่านมีจดหมายมาเพื่อยืนยันความจริง ท่านอยู่ไกล

หลวงตา : ทางโน้นก็ทราบอยู่แล้วว่าเราไม่เคยบวช ท่านอยู่ไกล พระตอบไปเองไม่ยากอะไร พระเราบวชมีมาตั้งแต่ครั้งพุทธกาล ไม่ใช่มีมาสมัยปัจจุบัน มีมาตั้งแต่ครั้งนั้นแล้วการบวช หลายยุคหลายสมัยด้วยนะ มีมาอย่างนี้ อันนี้สืบทอดมาจากนั้นแล้วก็ไม่ทราบจะว่าไง อย่างเงินปลอม ธนบัตรปลอมก็ปลอมมาเรื่อย อะไรมีจริงของปลอมต้องแทรกเข้าไป ๆ จริงกับปลอมเป็นของคู่กัน ธรรมกับกิเลส ธรรมเป็นของจริงกิเลสเป็นของปลอม คือปลอมมาตลอดกิเลส จะให้จริงไม่มี แต่ธรรมจริงตลอด จะให้ปลอมไม่มีเหมือนกัน ก็อย่างเดียวกัน ทั้งจริงทั้งปลอมมีมาดั้งเดิม

ตอบอะไรก็ตอบไปเถอะ ทราบกันแล้ว ก็เราไม่ได้เป็นอุปชฌาย์ เท่านั้นที่ทราบแล้ว อันนี้ท่านไม่เคยมาตั้งให้เรานะอุปชฌาย์ ทั้งผู้ใหญ่ผู้น้อยทราบนิสัยแล้ว เลยไม่เคยมาตั้งอุปชฌาย์เพราะทางนี้ชู้ฟ้อ ๆ อยู่แล้ว พระกรรมฐานเมื่อมีอุปชฌาย์อยู่เป็นหลักเป็นเกณฑ์อยู่ในที่ทั่ว ๆ ไปแล้ว พระกรรมฐานเราที่ว่าเหมาะก็คือว่า ไม่ควรจะเป็นอุปชฌาย์ คือสร้างความกังวลวุ่นวาย พระกรรมฐานเป็นอุปชฌาย์ เป็นเจ้าคณะนั้นคณะนี้ อย่างนี้ เป็นเรื่องขัดต่อการปฏิบัติธรรม ซึ่งมุ่งต่ออรรถต่อธรรมล้วน ๆ ไม่ยุ่งกับอะไร ๆ การบ้านเมืองการปกครอง มอบให้ทางฝ่ายปกครองไป เช่น เจ้าคณะนั้นเจ้าคณะนี้นั้นเป็นหน้าที่โดยตรง สำหรับเราผู้ปฏิบัติธรรมมีแต่หน้าที่ปฏิบัติธรรม อย่างนั้นเหมาะ เพราะฉะนั้นการตั้งอุปชฌาย์ นอกจากในที่คับขันจำเป็นจริง ๆ เป็นกรณีพิเศษก็ไม่ว่า

อย่างประชุมกันที่วัดศาลวัน สมเด็จพระสังฆราช(จวน) ที่วัดมกุฏ ท่านเสด็จมาที่วัดศาลวัน อาจจะมีพระหัวแหลมไปรบกวนท่านนั้นแหละ ท่านก็ไม่สั่งไม่เสียอะไร ท่านมีความเมตตา อุตส่าห์เสด็จมาที่วัดศาลวันเกี่ยวกับเรื่องกรรมฐาน อาจจะมีไอ้แหลม ๆ คม ๆ เก่ง ๆ ขึ้นมาอยากจะปกครองตนเอง ว่างั้นนะ คือกรรมฐานอยากจะปกครองตนเอง แต่จะจับรายไหนมาเป็นตัวจริงเป็นสักขีพยานจริง ๆ ก็ไม่ได้ สำหรับ

เราเองนะ แต่เรื่องเข้าถึงสมเด็จพระสังฆราชท่านอาจจะเข้าถึง หรืออาจจะมียายไตรราย
หนึ่งเข้าทูลท่าน ท่านจึงอุทิศสำหรับเสด็จมาวัดศาลวัน

ท่านก็พูดอย่างนุ่มนวลเกี่ยวกับเรื่องพระกรรมฐานอยากปกครองกันเอง ทาง
ฝ่ายปกครองก็ไม่ได้ขัดข้องอะไร ก็ว่าอย่างนั้นนะ พอเผด็จ ๗ ขึ้นถึงเรื่อง ไหนว่าไงล่ะ
ก็มาโดนเอาตัวนี้เสียด้วยนะ ว่าอะไรล่ะ ท่านกับเราก็คุนกันอยู่แล้ว ว่าไงล่ะอาจารย์มหา
บัว ขึ้นนี้เลย โอ๊ย มีพ่อแม่เป็นฝ่ายปกครองอยู่แล้วเป็นวาสนาบารมีของกรรมฐาน เรา
ขึ้นอย่างนี้ละ ลูกมีพ่อแม่เป็นลูกที่มีเกียรติ ดีกว่าลูกกำพร้า อันนี้ฝ่ายปกครองเป็นพ่อ
เป็นแม่อยู่แล้ว กรรมฐานยังเป็นความสะอาดสบาย ไม่ต้องยุ่งเหยิงวุ่นวาย มีพ่อแม่
เป็นผู้ปกครองด้วยความชอบธรรมตลอดมาอย่างนี้อยู่แล้ว การจะมาปกครองตนเองนี้
ไม่แน่ใจว่าจะปลอดภัย แล้วยังจะเหลวแหลกไปอย่างนี้ ทางเกล้ากระผมเห็นอย่างนั้น
เออ เข้าทำที่ ท่านว่านะ แล้วใครเห็นว่าไง ไม่มีใครค้านเลยคำพูดของเราละ

เราบอกว่าการปกครองท่านปกครองโดยธรรมมาโดยลำดับลำดับ ผิดถูกชั่วดีว่า
กันไปตามทำนองคลองธรรมตลอดมาไม่เห็นขัดข้องอะไร กรรมฐานมาแหวกแนวवादตี
ยังไปตั้งตัวเป็นใหญ่เป็นโตขึ้นมาปกครองตัวเอง ฟังไม่ได้นะเรา ก็เราไม่ได้ปฏิบัติ
เพื่ออย่างนั้น ปฏิบัติเพื่ออรรถเพื่อธรรม มีผู้ดูแลปกครองด้วยแล้วก็เหมือนลูกมีพ่อแม่
แม่ปกครองก็สงบรมเย็นใช้ไหมล่ะ สะดวกทุกอย่าง มันก็เป็นแบบเดียวกันนั้น เราก้
กราบทูลท่านอย่างนั้น ท่านก็ว่า เอ้อ เข้าทำดี แล้วใครว่าไง คณะกรรมฐาน เพราะมี
อาจารย์หลายองค์ ไม่มีองค์ไหนพูดเลย เจ็บเลย แล้วการพูดที่อาจารย์มหาบัวพูดนี้
เป็นธรรมแล้วหรือ ถ้าเป็นธรรมก็ให้ออมรับว่าเป็นธรรม เรื่องราวก็หมดไปเท่านั้น
เรื่องราวก็ทราบมาอย่างนี้ ท่านพูดกลาง ๆ ท่านทราบมาอย่างนี้ ท่านไม่เอาหลักฐาน
พยานมายืนยัน ส่วนความจริงน่าจะมี จดหมายบ้างอะไรบ้าง แต่ท่านก็พูดกลาง ๆ ท่าน
ก็เป็นธรรม เราฟังทุกทีทุกทีนี้ละ

ตกลงใครก็เลยเจ็บไปหมด เห็นดีเห็นชอบไปตาม เราเป็นความสะอาดสบาย
แล้ว มีพ่อแม่เป็นผู้ปกครองอยู่ทุกแห่งทุกหน กรรมฐานไปที่ไหนไม่ได้รับความเดือด
ร้อนเพราะความไม่เป็นธรรมจากฝ่ายปกครอง ไม่เคยเห็นมีก็ว่ากันว่าฝ่ายปกครองไม่
เป็นธรรม การชำระคดีต่าง ๆ ที่ไหนมันก็มี พ่อแม่กับลูกทะเลาะกัน ใครผิดใครถูกไม่
หวัดเอาก็ยังมีใช้ไหมล่ะ อยู่ในบ้านก็ยังไม่ คณะสงฆ์ไม่ว่าฝ่ายปริยัติไม่ว่าฝ่ายปฏิบัติ มี
ได้ด้วยกัน ฝ่ายปริยัติมีเรื่องมีราวก็ชำระกันเองไปเลย ฝ่ายปฏิบัติมีเรื่องราวอะไร ถ้าไม่
อาจจะชำระตัวเองได้ก็เข้าหาเจ้าคณะมาประชุมปรึกษา ก็มีเท่านั้น เรื่องราวก็ผ่านไป
ธรรมดา เป็นธรรมด้วยกันทั้งสองฝ่าย

เราก็ฟังเรื่อยมานี่นะ ถ้าหากฝ่ายปกครองไม่เป็นธรรม มันเป็นอย่างหนึ่ง อันนี้ปกครองเป็นธรรมเหมือนพ่อแม่ปกครองอยู่แล้ว จะมีปัญหาแยกลูกแยกพ่อแม่แยกแม่ไปไหนอีกล่ะ ไปให้ใครมาปกครอง หรือจะเอานกกระสามาปกครองเหอ เอาขอนแก่นให้เพราะเป็นธรรมคือเสมอ ขอนขอนแก่นอยู่เฉย ๆ อยากรได้นายใหม่ ฟาดเอานกกระสามาแล้วก็เรียบบูธเห็นไหม นี่เราพูดถึงเกี่ยวกับเรื่องการปกครอง ก็เลยยุติลงในนั้นนะเลยนะ ไม่มีอะไรต่อไปอีก เจียบเลย ท่านรับสั่งถาม ถ้าท่านผู้ใดไม่เห็นด้วยที่อาจารย์มหาบัวพูดนี้ ให้พูดขึ้นมาได้ มีเหตุผลกลไอะไร เอ้า พูดขึ้นมา เจียบหมดเลย ถ้าว่าเป็นธรรมก็ให้เจียบ ถ้าไม่เป็นธรรมก็ให้โหวตขึ้นมาซ้ำอีกนะ เจียบหมดเลย ก็เป็นอันว่าตกลงกันเรียบบร้อยปกติตามเดิม ก็ตามเดิมแหละเพราะเรื่องมันดีอยู่ตามเดิมแล้ว เพราะกับสมเด็จพระสันตะปาปา ท่านเมตตาเรามากอยู่นะ สมเด็จพระสันตะปาปา เห็นเราจับมือบีบ หือ ไปไหนมา ท่านไม่ถือองค์ท่านนะสมเด็จพระสันตะปาปา เรารู้สึกท่านเมตตาเรา

ฝ่ายปกครองก็ทำหน้าที่ดูแลไป เข้ามาเสนอเรื่องราวอะไร วินิจฉัยใครครวญประชุมกันเรื่องราวอะไร ๆ มีเหตุมีผล ฝ่ายไหนหนักที่ควรจะยึดเป็นหลักเป็นเกณฑ์ได้ ฝ่ายนั้นก็ผ่านไป ยอมรับกันในชุมชนของการประชุม ฝ่ายไหนไม่มีก็บอกเหตุบอกผลว่าไม่มี ทางนั้นยอมรับ ก็เลิกเท่านั้นเองไม่มีอะไร สำหรับกรรมฐานเรามีฝ่ายปกครองอยู่อย่างนี้มันสะดวกแล้ว เพราะฉะนั้นการที่จะมาตั้งเราเป็นอุปชฌาย์เป็นอะไรนี้ โห้ย ไม่ได้ว่ากันเลย ท่านก็ไม่เคยมาตั้งเพราะเราขู่ฟ้อ ๆ อยู่แล้ว รู้นิสัยอยู่แล้ว เราว่าไม่เป็นอุปชฌาย์นี้เราก็ไม่เคยพูด แต่บรรดาฝ่ายปกครองทั้งหลายก็รู้นิสัยอยู่แล้ว ท่านก็เลยไม่มาเกี่ยวข้อง อะไร ๆ ไม่มาเกี่ยวข้องทั้งนั้นนะ กับเราไม่เกี่ยว ท่านรู้นิสัยแล้ว ท่านก็ปฏิบัติตามนิสัยของเราของท่านเรื่อย ๆ ไปอย่างนั้นไม่เห็นมีอะไร

เราระลึกได้ที่ว่าให้กรรมฐานเป็นอุปชฌาย์อาจารย์นี้ นอกจากที่มันมีแรงกดดันดามันจำเป็น เราก็ไม่ว่าตรงไปทีเดียวเลยนะ มีแยกแยะ ถ้ามีเช่นนั้นมันเป็นที่พิเศษจะตั้งให้ก็ได้ แต่จะตั้งสาธารณะทั่วไปว่าตั้งแต่อายุพรรษา ๑๐ หลักธรรมวินัยปฏิบัติดีปฏิบัติชอบสมควรเป็นอุปชฌาย์ได้แล้วตามหลักพระวินัย อย่างนี้แล้วตั้งตะไปหมด มันก็รบกวนความสงบของฝ่ายกรรมฐาน มันก็ไม่ดี ถ้าปล่อยไปอย่างนี้มันก็สงบเรียบบร้อย เช่นอย่างวัดนี้บวชก็ไปวัดโพธิ เท่านั้นไม่เห็นยากอะไร ตกลงกันเรียบบร้อยแล้วบวชที่ไหน ๆ ก็ได้ บวชวัดโพธิ์ก็ได้ จะบวชวัดไหนก็ได้ ข้อตกลงสำคัญมาก เราก็เคยบวชอย่างนี้ เช่นอย่างเวลานี้ ท่านเจ้าคุณท่านเป็นรองสมเด็จพระสันตะปาปาแล้ว เราลืมนชื่อ ท่านบอกแล้วแหละเราลืมนแล้ว

อย่างนี้แหละมันไม่ได้เรื่อง เจ้าคุณบัวอ่านชื่อเจ้าของไม่ออก ไม่สนใจ ท่านแก่แล้ว เวลาเราจำเป็นที่จะเอาอุปชฌาย์บวชพระของเราเนี่ย เราก็ไปติดต่อเจ้าคุณอีกองค์

หนึ่ง บวชไปเลยก็ไม่ยาก แต่ก่อนก็บวชกับท่านเป็นลำดับลำดับมา ที่นี้ท่านลำบากลำบากทุกอย่าง เคลื่อนไหวไปมาลำบากเลยไม่ไปกวนท่าน วานขึ้นนี่ก็มา มาเยี่ยมเฉย ๆ คุกกันนานอยู่นะ ท่านไปฝ่ายของท่าน เราก็จะค้ำท่านได้ยังไง ฝ่ายของท่านท่านเป็นผู้ใหญ่ท่านก็พูดของท่านไป เราก็ฟังไป ฝ่ายของเราท่านไม่มาถามอะไรเราก็ไม่ตอบ ตกลงก็คุกกันธรรมดา จนค้ำท่านถึงกลับ ท่านมาเมื่อวาน เราคิดแล้วนี่จะมาขออะไรอีกนะ ก็ท่านมาหาเราเรื่อยเวลาท่านจำเป็น ท่านก็บอกว่าเดินจงกรมคิดรำพึงจนจะตาย เดินจงกรมอยู่เหอ เราก็เลยจ้เข้าไปนะซี เดินจงกรมคิดรำพึงถึงเรื่องเงินทองข้าวของไม่พอ คิดเห็นแต่อาจารย์องค์เดียวเท่านั้น นี่แต่ก่อน

เพราะเราช่วยไม่ได้น้อยนะ หลาย ๆ ล้าน วัดโพธิ ช่วยที่ไรก็ให้เต็มเม็ดเต็มหน่วย อย่างคราวที่แล้วท่านมหาปานตายไปเสียมีเงินอยู่ เขาจะเอา ๔ ล้าน (ผู้กำกับ : เอา ๔ ล้าน มีอยู่ล้านห้าครึ่ง ช่วยไปสองล้านห้า) เราก็ช่วยไปสองล้านห้าเต็มเลย อย่างนั้นแล้ว เวลาจำเป็นมา ให้ตุ้มเลย อย่างสร้างโรงร่ำโรงเรียนสองแห่งสามแห่ง เราตบท้ายทั้งนั้นแหละ มาขอที่ไรเราก็เฉย เราไม่ตอบ เฉย คอยฟังเหตุฟังผล หลายครั้งหลายหนก็ออก ๆ แอด ๆ ทางนั้นทางนี้ โอ๊ย อาจารย์มหาบัวคงไม่เมตตาแล้วคราวนี้ พูดที่ไรเฉย ๆ ท่านไปขอวัดนั้นวัดนี้ วัดกรรมฐาน ไปหาท่านสิ่งทองท่านก็เคยไป ท่านสิ่งทองมาแล้วให้ฟัง ไปหาอาจารย์มหาบัวแล้วท่านเฉยเลย ท่านคงไม่เมตตาแล้วคราวนี้ ไปออกท่านสิ่งทอง

ครั้นเวลาตบท้ายก็เราให้หมดทุกอย่าง อย่างโรงเรียนปริยัติธรรมก็เหมือนกัน ให้หมดเลย ขาดอะไร ๆ กระเบื้องมุงทั้งหมดให้หมด ช่วยมาเรื่อย ๆ หลายแห่งนะ กุฎิธรรมเจดียนุสรณ์ก็ช่วย เป็นที่ระลึกของเจ้าคุณอุปฌาย์เรา ช่วยไม่หยุดไม่ถอย เฉพาะอย่างยิ่งที่หนักมากก็คือ เมรุ เมรุนี่เป็นคำพูดของเจ้าคุณอุปฌาย์ท่านพูดไว้ ตกลงเราก็ไว้เทิดทูนตลอดเวลา ท่านมรณภาพแล้วเราก็รื้อฟื้นคำพูดของท่านขึ้นมาที่ว่า อยากจะสร้างเมรุเผาศพท่านเป็นองค์แรก ท่านว่างั้นนะ ต่อไปได้จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนทั่ว ๆ ไป ท่านพูดเป็นธรรมกว้างขวางมากน่าฟัง เราจับไว้เลย

เวลาท่านล่วงไปแล้วเลยติดต่อเข้ามาหาเรา เราก็รับให้เลย นี่แหละที่ชวนชวายนมากที่สุด เมรุนั้น โห ไม่น้อย ๆ นะเรา เราอยากว่าอย่างน้อย ๗๐% ที่เราช่วย ช่วยเต็มเม็ดเต็มหน่วยเลย วัดโพธิจึงเรียกว่าช่วยมาก บรรดาวัดใหญ่ ๆ วัดโพธิ(โพธิสมภรณ์) ที่เราช่วยมากที่สุด เพราะมีความจำเป็น ท่านวังมากก็จะทำยังไงต้องช่วยกัน ไม่ช่วยกันก็ไม่ได้ ท่านมีหวังท่านจึงมาจะให้เสียหวังยังไง เมื่อมีอยู่พอจะสงเคราะห์กันได้ก็ช่วยกันไป อย่างงั้นแหละ

พวกข้างในก็ให้พากันตั้งหน้าตั้งตาภาวนานะ อย่ามาอยู่เฉย ๆ เล่น ๆ อยู่เฉย ๆ ดีไม่ดีทะเลาะเบาะแว้งกัน อย่าให้มีในวัดนี้นะ พระในวัดนี้ไม่มี อยู่เหมือนอวัยวะเดียวกัน เราปกครองมานานมันไม่มีอะไร การปกครองเหมือนพ่อแม่กับลูก เราปกครองพระเถระเราเป็นอย่างไรตลอดมา นี่ละหลักธรรมหลักวินัยตบเข้าไปหากันจนเป็นอวัยวะเดียวกัน ภาคไหน วัดป่าบ้านตาดมีทุกภาคตลอดมาพระเถระที่มาอยู่ที่นี่ ทั่วประเทศไทยอยู่ในนี้ทั้งนั้น ทุกภาค ปกครองแบบเดียวกันหมด ถ้ามแต่อุปัชฌาย์เป็นสำคัญ หลักพระวินัยมีอย่างนั้น บวชมาจากวัดไหน ใครเป็นอุปัชฌาย์ มาจากวัดนั้นวัดนี้ ผู้นั้นเป็นอุปัชฌาย์ พอทราบแล้วว่าอุปัชฌาย์ แน่ใจแล้ว

ถ้าควรรับได้ไม่เหลือปากว่าแรงก็รับกันเลย นอกจากมันล้นไปเสียตลอดเวลารับไม่ได้ ไม่ว่าบวชมาจากอุปัชฌาย์ใด แน่นอนแน่นยาขนาดไหนก็รับกันไม่ได้ หลักใหญ่ท่านรับจากหลักเกณฑ์คืออุปัชฌาย์ แล้วก็เอาใบสุทธิมาดูอีกทีหนึ่ง ไม่ใช่มาปลอม บอกบวชที่นั่นที่นี่ อย่างมาหลอกว่าหลงตาบวเป็นอุปัชฌาย์ ใบสุทธิไปไหนไม่รู้ เซ็นก็เซ็นปลอมมาอย่างนี้ นี่ละรับรับอย่างนี้ ไม่ค่อยถามละมาจากจังหวัดไหน ๆ พอถามอุปัชฌาย์แล้วดูใบสุทธิมันก็รู้เอง สถานที่อยู่ของอุปัชฌาย์เท่านั้น ควรรับก็รับกันเลย แล้วอยู่กันเป็นผาสูกอย่างนี้เรื่อยมา ให้ถือหลักธรรมหลักวินัยเป็นหัวใจเป็นชีวิตของพระทุกคน อย่าถือสิ่งอื่นใด อย่าถือคนนั้นคนนี้ ตำบลหมู่บ้านอำเภอจังหวัดภาคนี้ ภาคนี้เข้ามาคิดขวางกัน เรียกว่าเมืองไทยแล้วเท่านั้นพอ อยู่ด้วยกันเป็นผาสูกเสมอกันหมดแล้ว

ข้อยืนยันก็มีอุปัชฌาย์ มายืนยันแน่แล้ว ควรรับกันได้ก็รับ แล้วอยู่กันเป็นเหมือนอวัยวะเดียวกัน ของตกมาในวัดนี้เราจะไม่มีอะไรเลย เรียกว่าเราเป็นพ่อเป็นแม่ ลูกจะเอาไปกินยังงใจใช้อะไรแล้วแต่ ใช้ให้ถูกต้องตามธรรมหลักวินัยของพระของเถระที่นำสิ่งของไปใช้ไปสอยไปอะไรก็แล้วแต่ อย่าให้ผิดธรรมผิดวินัย ไปฟุ้งเพื่อเห่อเหิมเหลือเพื่อ ผิดหลักธรรมหลักวินัย ไม่ถูก ต่างคนต่างปฏิบัติตามนั้น ใครขัดข้องอะไรก็เอาไปเลย เขาถวายมาแล้วมากน้อยเรารู้ขึ้นไปเลย จะเป็นหน้าที่ของพระเถระดูแลรักษา ใครบกพร่องอะไรก็บอกกัน แล้วแยกให้ ๆ ไปหมดเลย สำหรับเราเองเราไม่ยุ่งไม่เกี่ยว มอบให้พระผู้ปฏิบัติหน้าที่ทำหน้าที่กันเอง เป็นอย่างนั้นตลอดมา

ตลอดการขบการฉันเหมือนกัน ทุกวันนี้เรายังไม่ได้ไปดูบาตรนะ เพราะเห็นว่าอาหารมันเหลือเพื่อ ล้นหลามทุกอย่าง อาหารเหลือเพื่อเราถึงไม่เคยไปดูบาตร แต่ก่อนโอ้ เข้มงวดกวัดขัน เราจะเป็นผู้ดูแลหมด...บาตร ใส่บาตรจะมาใส่ตั้งแต่หัวหน้าไปถึงสุดท้ายไม่ได้ ต้องใส่ประสานกัน แต่ก่อนเป็นอย่างนั้น อาหารพอดีพอดี การแจกอาหารให้สม่ำเสมอ เณรก็มีปากมีท้อง พระก็มีปากมีท้อง ผู้ใหญ่ผู้น้อยมีปากมีท้อง อัน

นี้เสมอกันหมด เพราะฉะนั้นการแจกจึงให้เสมอกันหมด ใครจะมาแจกแต่เราที่เป็นหัวหน้าไม่ได้นะ เราไม่เหมือนใคร ดีไม่ดีดูเอาเลย ต้องให้ดูสม่ำเสมอทั่วถึงกัน นี่คือความเป็นธรรม เอาตรงนั้นนะ ใครจะหาว่าเราเป็นผู้ใหญ่อำนาจมากอำนาจน้อย อำนาจนั้นใช้ในที่อื่นต่างหาก ไม่ได้ใช้มาเกี่ยวกับเรื่องการอยู่การกินอย่างนี้นะ

การอยู่การกินเป็นความเสมอภาคโดยธรรมโดยธรรม ปากน้อยก็ปากคน ปากใหญ่ก็ปากคน ต้องให้สม่ำเสมอ ความเสมอนี้เป็นธรรม เอาตรงนี้ เพราะฉะนั้น เวลาแจกอาหารเราจึงคอยตรวจตราอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่ก่อนนุ่่นนะ แจกอาหารต้องประสานกัน ประสานกันแล้วยังดูอีกว่า บาทรไหนที่บกพร่องกว่าเพื่อน เวลาแจกให้สังเกตไปพร้อม ถ้าบาทรไหนมีบกพร่องเพิ่มเข้าไปอีก ไม่ใช่สักแต่แจกๆ ให้เสมอ นี่เราปฏิบัติอย่างนี้ตลอดมากับพระกับเณร ได้อะไรนี้เป็นอวัยวะเดียวกัน เหมือนพ่อแม่กับลูกในครัวเรือนนั้นแหละ ปฏิบัติอย่างนั้นเรื่อยมา เราไม่มีอะไร ของตกมาใครจำเป็นอะไรเอาไปเลย ๆ ๆ ไม่ต้องมาขอ เราบอกแล้วว่าอย่ามาขอเรา เรื่องราวมอบให้หมู่เพื่อนหมดแล้ว ดูแลกันเอง เราบอก ใครบกพร่องที่ตรงไหนให้ดูแลกัน แจกแบ่งให้ทั่วถึงให้สม่ำเสมอ ถูกต้องตามหลักธรรมวินัยแล้วไม่มีปัญหาอะไร นี่ปฏิบัติกันมาอย่างนี้

การแนะนำสั่งสอนก็แบบเดียวกัน ผิด-ถูก ชั่ว-ดี ว่าไปตามเหตุตามผล ของความผิด-ถูก-ชั่ว-ดีของพระเณรที่มา ควรหนักก็หนัก ควรดู ๆ ดีไม่ดีควรขับไล่ ๆ นี่เคยขับไล่แล้ว ตามหลักธรรมวินัยใครมาค้ำไม่ได้ ขับออกก็ตามหลักธรรมหลักวินัย ไม่ใช่ขับออกด้วยทิฐิมานะ ความโมโหโทโส อวดกำมอย่างนั้นเราไม่มี อวดอำนาจเราไม่มี อำนาจก็ต้องเอาธรรมวินัยเป็นอำนาจ อำนาจของเราก็อยู่ในธรรมวินัย ไม่ให้นอกเหนือจากนั้นไป นี่เราปฏิบัติอย่างนั้น พระเณรที่อยู่นี้ก็ผาสุกเย็นใจด้วยกัน เพราะฉะนั้นพระเณรที่มาอยู่ที่นี่ มาแล้วจึงไม่อยากหนี ได้ขับไปนะได้ไล่ไป คือมาแล้วอยู่ตลอดไม่ยอมหนีคนอื่นเข้าไม่ได้ละซี เราก็ต้องผ่อนผันสัณยยาวถ่ายเทกันไป องค์นี้มาอยู่นานแล้วสมควรที่จะแยกย้ายไปบำเพ็ญโดยลำพังเจ้าของ เพื่อแยกทางให้ผู้อื่นเข้ามาได้อาศัยการศึกษาอบรมจากครูบาอาจารย์ แนะนำเราก็บอก แล้วก็ชี้แนะให้ไป แล้วผู้นี้ก็เข้ามา ๆ ให้สม่ำเสมออย่างนั้น นี่เราปฏิบัติมาอย่างนี้

ส่วนมากใครมาอยู่ที่นี่พระเณรไม่ค่อยจะอยากหนีนะ ไม่ปรากฏว่าอยากหนี มีแต่อยู่แล้วอยากอยู่เรื่อยไป เป็นอย่างนั้นนะ จึงมักได้บอกได้กล่าวหรือขับไล่กันไป ขับไล่ไปแบบธรรมแบบวินัย ไป ๆ อยู่ที่นี่ที่นี้ไป อันนี้มากแล้วให้หมู่เพื่อนได้เข้ามาศึกษาอบรมบ้าง เราศึกษาอบรมพอสมควรแล้วก็ให้ไปหาที่บำเพ็ญสมณธรรมด้วยความสะดวก อย่างนี้มีอยู่เสมอ เพราะพระเณรไม่ค่อยออก เข้าแล้วไม่ค่อยออก เต็มอยู่ที่นี่พระเณร เรื่องดูเรื่องดำใครก็ทราบทั่วประเทศไทยเราว่า หลวงตาบัวนี่ดู ดู เราก็ไม่ได้

วัดรอยนะ มันก็ไม่พ้นที่จะเดินตามรอยพ่อแม่ครูจารย์มัน ท่านดูเราก็ได้ยินแล้ว ก็ตั้งที่เล่าให้พี่น้องทั้งหลายฟัง ใครจะดูจะเด็ดยิ่งกว่าหลวงปู่มัน เราก็บอกว่านี่ละอาจารย์ของเรา ไปก็โดนผางเลย โอ๊ย.นี่แหละเอาอีกนะ นี่ละอาจารย์ของเราคือถูกต้องเหลือเกิน ท่านพูดทำไมถูกต้องเอาหนักหนา หาทักันไม่ได้ ลง หมอบ นี่ละอาจารย์ของเรา ะ เรือย จนกระทั่งท่านมรณภาพจากไป ถ้าท่านยังอยู่เดี๋ยวนี้เราไม่หนีไปไหนนะ เราจะอยู่นั้น

อันนี้มันก็มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับพระ-เณรที่มาอยู่ที่นี้ เรื่องดุนะดู แต่ดูที่ไหน ะ มันผิดที่ควรดู ถ้าไม่ผิดไม่ดู คนอื่นไม่ผิดไม่ว่า เนะมันก็มีเหตุมีผล นี่แหละเรื่องราวมัน คือเราเอาหลักธรรมหลักวินัยเป็นเกณฑ์ เราไม่ได้เอาอำนาจของเราไปกดขี่บังคับหมู่เพื่อนนะ อย่างนั้นเราไม่นำมาใช้ ใครจะมาใช้กับเราก็ไม่ได้ เรียกว่าไม่เห็นด้วยไม่ลงด้วย ดีไม่ดีโต้กันไปไรไม่มีเหตุมีผล ต้องมีเหตุมีผล ยอมรับกันด้วยเหตุด้วยผล พอพูดอย่างนี้แล้วก็ยก ไอ้ทิดหวดมันเป็นเณรอยู่นี้ด้วย เราก็ยังไม่ลืม ที่มันไม่ลืมมันเป็นเองนะ เราก็อยู่กระต๊อบนะ แต่ก่อนไม่ได้มีกุฏิหลังใหญ่ กระต๊อบหลังเล็ก ะ กระต๊อบสูงแค่นี้ แอ้มจากมุงหญ้าเท่านั้นละ

อยู่ที่นั่น เราก็ดูนาฬิกามันดูผิดไป เพราะแต่ก่อนการทำข้อวัตรปฏิบัตินี้ พระ-เณรกับเรานี้เสมอกันเลย ดีไม่ดีความรวดเร็วเราเร็วกว่าเสียด้วยซ้ำ รวดเร็วกว่า เราเคยปฏิบัติเคยอยู่กับครูบาอาจารย์มา เรียกว่าคล่องตัวตลอดเวลา ทีนี้เวลามาอยู่ในเวลา เช่นนั้นเราก็ยังหนุ่มน้อยอยู่นี้ ปิดกวาดอะไร ะ เสมอพระเณรหมด น้อย ะ ก็ดูนาฬิกาตามธรรมดาอากาศก็ได้ทราบทั่ววัดแล้วว่า บ่าย ๔ โมงในช่วงนั้นนะ บ่าย ๔ โมงปิดกวาด พอได้เวลาแล้วต่างองค์ต่างลงของใครของเรา ไม่มีระฆังตี ทีนี้วันนั้นเราก็ไปมองดูนาฬิกา ไปเห็นเข็มนาฬิกา ฟาดเข้า ๒๐ นาที ก็คือบ่าย ๔ โมง โอ๊ย ตาย นี่มันได้เวลาแล้วนี้ ลืมดูเข็มสั้นมัน ปูบปั๊บจับได้ไม้กวาดก็กวาดบริเวณของตัวเองเสร็จแล้ว กวาดออกมาข้างนอก ต้นไม้ที่หน้าศาลากวาดออกมาช่อหนึ่ง ออกมาเห็นเณรจรวดมันรักษาศาลานี้

แต่ก่อนแขกไม่ค่อยมีนะ สะดวกสบายพระเณร มาเห็นเห็นเณรด้อม ะ เข้าไปทางนั้นกำลังปิดกวาดออกมา เราก็ดูใหญ่เลย เหอ เณร เป็นยังไงพระวัดนี้ตายกันหมดแล้วเหอ ขึ้นเลยนะ แล้วใครจะกุสลาใคร มันก็ตายด้วยกันหมดแล้ว ทำไมเวล่ำเวลามีอยู่ปิดกวาดวันนี้ทำไมเป็นอย่างนี้ ดูใหญ่นะ ใส่เปรี้ยว ะ เลย เคลื่อนเวลาเวล่ำเวลา ซึ่งประกาศกันมานานแล้ว ทำไมวันนี้จึงมาเหลวไหลเอาขนาดนี้ ความหมายว่าวัน ทีนี้เณรมันคงจะรำคาญ เหอ ทำไมจึงไม่มาปิดกวาดกัน พระตายหมดวัดแล้วเหอ ใครจะไปกุ

สลาใคร เราว่าอย่างนั้น เณรเลยตอบขึ้นมาว่า มันฟังได้ บ่าย ๓ โมง ๒๐ นาที ว่าอย่างนั้นนะ

หือ ว่าอีกนะ มันฟังได้บ่าย ๓ โมง ๒๐ นาที เหนอ อย่างนั้นหรือ ถ้าอย่างนั้นเณรให้รับเลิกนะ หยุด ๆ เณรหยุด มันจะมาเป็นบ้าด้วยกันทั้งวัด เราจะไปแก้บ้าของเรา ก็เดินปั้งกลับเลย แล้วบอกให้พระมานี่เดี๋ยวจะเป็นบ้ากันทั้งวัดเพราะเราคนเดียว เณรคงจะขบขัน กำลังเอาเปรี้ยว ๆ อยู่ นะ เป็นไฟไปเลย พอว่าฟังได้ ๓ โมง ๒๐ นาที เท่านั้น ก็เหอ ๆ ขึ้นเลย พอเณรย้ำเข้าอีก โอ้.ถ้างั้นให้เลิก ๆ กันเดี๋ยวนี้หยุด ๆ เดี่ยวจะเป็นบ้ากันทั้งวัด เราจะไปแก้บ้าเรา เราก็จึงกลับเลย นี่เราก็จึงไม่ลืม เณรคงจะเล่าให้พระฟังนะ เรื่องเราเป็นบ้า ต้องยอมรับใช้ใหม่ละ ที่เราเข้าใจว่าเป็นความจริงเราก็จึงซัดเต็มเหนี่ยวเรานี้ พระเณรผิด เมื่อเราผิดแล้วก็บอกว่าพระเณรถูกทั้งหมดเราเป็นบ้าคนเดียวเราจะไปแก้บ้าเรา เราก็จึงกลับปุ๊บเลย ก็อย่างนั้น นั่นละการปกครองกันเข้าใจใหม่ละ ต้องปฏิบัติกันอย่างนั้น

นี่อยู่ด้วยกัน มีหัวใจด้วยกันทุกคน ๆ เฉลี่ยหัวใจใส่กัน เอาแต่ใจตัวไม่ได้นะ ไปที่ไหนคนไหนที่เอาแต่ใจตัวไม่มีเพื่อนมีฝูง ใครไม่อยากคบค้าสมาคม เพราะเป็นพินเป็นไฟเผาไหม้เขา เพราะความเห็นแก่ตัว ต้องเห็นแก่หลักแก่เกณฑ์แก่เพื่อนแก่ฝูง หัวใจมีทุกคน เฉลี่ยให้ทั่วถึงกัน พูดควรเก็บความรู้สึกไว้ก็เก็บไว้เสีย อย่าด่วนตอบโต้ออกมา ให้พิจารณาเสียก่อนทุกสิ่งทุกอย่าง อยู่ด้วยกันได้ มีมากมีน้อยมีหัวใจด้วยกัน แม้แต่เด็กเขาก็มีหัวใจ ผู้ใหญ่ดูเขาไม่ถูกเหตุถูกผล เขาก็จึงเคียดแค้นเหมือนกัน เราไม่ควรจะไปใช้ทุกแบบต่อคนมีหัวใจหลายหัวใจด้วยกัน ต้องพิจารณา ทำอะไรไม่ถูกให้ยอมรับกันนะ อย่าดี้อันอย่างนั้นอย่างนี้ไม่ได้นะ ต้องให้ปฏิบัติตามหลักธรรมหลักวินัย อยู่กันเป็นกลุ่ม อย่างพระเณรปฏิบัติอยู่นี้ก็เหมือนกัน ถือหลักธรรมหลักวินัยเป็นเกณฑ์ แล้วก็ถือเราเข้าอีกซึ่งเป็นหัวหน้า คอยดูแลนำหลักธรรมวินัยมาสั่งสอนหมู่เพื่อนเราก็จึงปฏิบัติตามนั้นมาอย่างนั้น

อยู่ข้างในก็เหมือนกัน เรื่องอาหารการกินของเรา ขอให้พี่น้องทั้งหลายที่มาอาศัยอยู่ที่นี่ ให้อุดให้ออมเอา บางทีก็มีมากบางทีก็มีน้อยเป็นธรรมดา เรามาปฏิบัติธรรมซึ่งไม่ก่อความกังวลกับสิ่งใด นอกจากจะประกอบความพากเพียรด้วยความเป็นธรรมอย่างเดียว โดยความมีสติตั้งระมัดระวังตัวตลอดเวลา นี่เป็นความชอบธรรมมาก ให้เอาธรรมข้อนี้มาปฏิบัติ การอยู่การกินมีมากมีน้อย แล้วแต่มันเกิดมันมีมายังไง พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้แล้วอย่างเป็นหลักเป็นเกณฑ์ ผู้ปฏิบัติธรรมวินัยท่านสอนไม่ให้กังวลกับการอยู่การกินการใช้การสอยทุกสิ่งทุกอย่าง นอกจากความเพียร สติ ปัญญา

ศรัทธาความเพียรต้องหมั่นกันไปตลอดเวลา ความเคลื่อนไหวอิริยาบถต่าง ๆ อย่าได้
 เผลอสติสติง ให้ใช้ความระมัดระวัง นี่ท่านสอนอย่างนี้นะ

เรื่องอาหารการอยู่การกินท่านปิดออกหมด นี่ละหลักธรรมหลักวินัยแท้ท่านทั้ง
 หลายฟังเอานะ อยู่ยังงี้ได้ กินยังงี้ได้ นอนยังงี้ได้ ขอแต่ให้ได้ปฏิบัติธรรมด้วยความ
 สะดวกใจเท่านั้น เป็นที่เหมาะสมกับธรรมแล้ว ให้ปฏิบัติอย่างนี้ เรามาอยู่นี้มีมาก ช้าง
 ในก็มากต่อมาก ดีไม่ดีมากกว่าพระในวัด ให้พากันพิจารณาพิจารณาอดอมซึ่งกันและกัน
 มีมากมีน้อยให้เฉลี่ยเพื่อแผ่ให้ทั่วถึงกัน อย่าเห็นแก่ปากเราต้องเราอย่างเดียว คนนั้น
 เข้ากับใครไม่ได้ เขาเรียกคนโลภมาก คนเห็นแก่ตัว เห็นแก่อยู่แก่กิน เข้ากับใครไม่ได้
 นะ คนที่ไม่เห็นแก่ปากแก่ท้องเห็นแก่อรรถแก่ธรรม มีเท่าไรมาเฉลี่ยเพื่อแผ่ให้ถึงกัน
 หมด นั่นละคือคนชุ่มเย็น อิ่มก็อิ่มด้วยธรรมไม่ได้อิ่มด้วยพุง อิ่มด้วยพุงนี้มันทะเลาะ
 คนอื่น เจ้าของก็เดือดร้อน ถ้าอิ่มด้วยธรรมแล้วเจ้าของก็เย็น ถึงท้องจะบกร่องบ้าง
 แต่ใจของเรามีธรรมในใจ เฉลี่ยเพื่อแผ่ให้ถึงกันหมดนี่คือท้องที่มีธรรม อยู่ผาสุกเย็นใจ
 ด้วยกัน พากันจำอันนี้เอาไว้ทุกคนนะ

เรื่องหลวงตาที่เป็นหัวหน้าอยู่นี้ก็เฉลี่ยเพื่อแผ่ให้ทั่วถึง แต่บางอย่างมันอาจสุด
 วิสัยก็ได้ เพราะเราไม่ได้ดูทุกแง่ทุกมุม ดูแต่จุดศูนย์กลางคอยแนะคอยบอกเท่านั้น ถ้า
 มีโอกาสก็ด้อม ๆ ไปดูบ้าง จึงกรุณาเห็นใจด้วยก็แล้วกัน เรื่องความเมตตา นี่ ท่านทั้ง
 หลายมาอยู่กับหลวงตา หลวงตาไม่เคยปราศจากเมตตา นะ จะดูว่ากล่าวขนาดไหน
 ความเมตตาจะติดแนบ ๆ ตลอดเวลา อันนี้เป็นพื้นเพของจิตใจดวงนี้พูดตรง ๆ เลย
 จะแยกแยะบกร่องไปไหนไม่ได้เลย เป็นหลักธรรมชาติของจิตดวงนี้กับธรรมคือความ
 เมตตา เป็นพื้นฐานตลอดเลย ส่วนการดูแลให้ทั่วถึงตามเจตนาของเราที่มีต่อเพื่อนฝูงที่
 มาอาศัยอยู่นี้ อาจไม่ทั่วถึงก็ได้ ก็ขอความกรุณาให้พิจารณาอันนี้ไว้ใส่ใจของเราทุกคน
 ๆ ต่างคนต่างเฉลี่ยเพื่อแผ่ ใครมีอะไรก็ตาม ไม่ได้มีว่าคนสูงคนต่ำคนอะไรนะ

เราเป็นลูกชาวพุทธด้วยกัน หวังอรรถหวังธรรมเป็นที่คุ้มครองจิตใจเรา ผู้ใหญ่ผู้
 น้อยให้มีธรรมปกครองจิตใจแล้ว ผู้ใหญ่ก็เป็นสุขผู้น้อยก็เย็นใจสบายใจ อยู่ด้วยกัน
 เป็นผาสุก แม้จะอดบ้างอิ่มบ้างหัวใจก็เต็มตื่นด้วยอรรถด้วยธรรม ด้วยความเฉลี่ยเพื่อ
 แผ่ เสมอหน้ากัน นี่คือการสุขอยู่ตรงนี้นะ ไม่ได้อยู่กับที่ว่าเรากินอิ่มท้อง เขาอดเขาหิว
 จะตายก็ช่างหัวใคร อันนั้นใช้ไม่ได้ อย่างนำมาใช้ในวงของธรรม วงของธรรมไม่เป็น
 อย่างนั้น วงของธรรมต้องสม่ำเสมอ อดอยากอะไรก็ให้เป็นไปด้วยกัน นี่เป็นวงของ
 ธรรม เป็นอวัยวะเดียวกัน เป็นลูกพ่อแม่เดียวกัน คือศาสตาดองค์เอกเป็นพ่อของพวก
 เรา ไม่มีใครว่าอยู่ในชาติชั้นวรรณะเหล่านั้นสูงนั้นต่ำเอามาอวดก้ำกั้น นั้นมาทำลาย
 กันนะ

กรรมแท้เป็นของทุกคน หลักใหญ่อยู่ตรงนี้ ใครจะเป็นชั้นไหน ๆ ก็เกิดมาด้วยอำนาจแห่งกรรม ให้อินดีในกรรมของตัวเอง มีดีมีชั่วขนาดไหนให้อินดีในกรรมของตัวเองเป็นพื้นฐานก่อนอื่น แล้วส่วนอื่นนอกจากนั้นเราค่อยพิจารณากัน ส่วนตัวเองให้รีบตำหนิตัวเองไว้ตลอด เมื่อตำหนิตัวเองไว้แล้วมันจะไม่ระบดสาตกระจายเป็นพื้นเป็นไฟเผาไหม้ผู้อื่น แล้วต่างคนต่างอยู่เย็นใจ ๆ ให้พากันตั้งหน้าตั้งตาภาวนา จิตใจเป็นของที่เดือดร้อนมากนะ เพราะกิเลสคือความเดือดร้อนมันอยู่ในใจดวงเดียว ดังที่เราเคยพูดให้ฟัง เมื่อวานหรือวันวานนี้ก็พูดถึงเรื่องกิเลสมันขู่มานี้ ละกิเลสอยู่ในใจ ใจดวงนี้ละนะ นี่ท่านอดอาหารเพื่อจะฆ่ากิเลสให้ตาย แต่เวลานี้กิเลสยังไม่ตายท่านกำลังจะตายรู้ไหม

นี่กิเลสขึ้นในหัวใจ มันอยู่ด้วยกันกับธรรม มันโผล่ขึ้นมาขู่ธรรม ซึ่งเรากำลังปฏิบัติธรรมอยู่ด้วยการอดอาหาร ทางนั้นขึ้นปีบเรียกว่ากิเลสเกิด ทางนี้ธรรมก็เกิดรับกัน ก็การอยู่การกินนี่กินมาตั้งแต่วันเกิดก็ไม่เห็นวิเศษวิโสอะไร อดเพียงเท่านี้เพื่ออรธเพื่อธรรมมันจะตายหรือ เอ้า.ตายก็ตาย นั่นเห็นไหมละ เราอดเพื่ออรธเพื่อธรรมมันจะตายหรือ เอ้า.ตายก็ตาย ฟุ้งเลยไม่ได้ฟังเสียงกิเลส กิเลสก็หมอบราบ เราก็อดของเราไปเรื่อย ๆ นี่ละกิเลสกับธรรมอยู่ในหัวใจดวงเดียวกัน ให้ท่านทั้งหลายทราบ ความโลภ ความโกรธ ความหลงนี่คือกิเลส อยู่ในธรรม ความแก้ความโลภ ความโกรธ ความหลง นี่คือธรรม แก่กันไป ๆ ความไม่โลภ ไม่โกรธ ไม่หลงคือธรรมอยู่ในหัวใจ เมื่อชำระความโลภโกรธหลงซึ่งเป็นตัวกิเลสออกแล้ว กิเลสก็หมดพิษหมดภัย มีแต่ความอยู่เย็นเป็นสุข

ตั้งพระอรหันต์ท่านไม่มีสิ่งเหล่านี้กวนใจ ตั้งแต่วันท่านตรัสรู้ขู่มานี้ขึ้นมาเท่านั้น ตรัสรู้ก็คือสังขารสิ่งเป็นภัยเหล่านี้ให้ขาดสะบั้นลงไปจากใจ มีแต่ใจที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ แล้วไม่มีภัยมีเวร อยู่ไหนอยู่ได้ตายได้เป็นได้ทั้งนั้น ท่านไม่มีแ่งหนักแ่งเบาต่อสิ่งใด คือท่านพอทุกอย่าง ปล่อยหมดทุกอย่าง นี่เรียกว่าหายกังวล อนาลโย ไม่มีความอาลัยเสียตายกับสิ่งใด พออยู่ในหัวใจทุกอย่างด้วยธรรมเต็มหัวใจ จากการปฏิบัติของเราด้วยความเอาจริงเอาจัง ให้ตั้งหน้าตั้งตาไปปฏิบัตินะ เวลานี้ชาวไทยเรารู้สึกห่างเหินจากอรธจากธรรมมากทีเดียวจนน่าวิตก เราที่วิตกกังวลกับโลกห่วยโลกนี้ โลกกลับมาเห็นว่า เป็นพิษเป็นภัยเข้าอีกละนะ เป็นอย่างนั้นละกิเลสต่อสู้อธรรม หว่าเราเป็นบ้าคนเดียวไปแล้ว ไอ้พวกนั้นเป็นบ้ากันทั้งโลก เราห่วยโยคนเป็นบ้า อยากให้เป็นคนดีคนดีด้วยการปฏิบัติธรรมบ้างนี่มันไม่ยอมปฏิบัตินะ จะหาแต่ของเป็นพื้นเป็นไฟเผาไหม้กันตลอดเวลา

นี่เวลานี้กำลังเรื่องราวเกิดรอบบ้านรอบเมืองเราก็เห็นอยู่เธอ นี่ก็เห็นอยู่ นี่ ละเรื่องกิเลสมันหาก่อเรื่องก่อราวๆแห่ก่อกวน ทำความฉิบหายไปได้ทุกแง่ทุกมุมที่มัน พอทำได้ตรงไหนมันทำกิเลส เพราะฉะนั้นเราเป็นผู้มีธรรมต้องระมัดระวังสำรวมตนให้ ดี อย่าลืมนื้อลืมนื้ออย่างง่ายตาย จะเสียทำให้กิเลสนะ ให้มีธรรมเป็นเครื่องกำกับรักษา การกินอยู่ปฎิบัติการประพฤตินื้อประพฤตินื้อขอให้มีขอบเขตมีเหตุมีผล หลักเกณฑ์ ปฎิบัติตัวเอง แล้วจะค่อยมีฝั่งมีฝาไป เราเป็นผู้ใหญ่ได้รับอรรถรับธรรมเข้าสู่ใจปฎิบัติ ตัวตามระบอบของธรรม แล้วเราก็จะเป็นผู้มีธรรมสงบรวมเย็น ลูกเต้าหลานเหลนเกิดขึ้นมากจะได้ยึดพ่อแม่ที่เป็นแบบฉบับที่ดีนี้แล้วไปปฎิบัติตัวเอง จะมีความร่มเย็นเป็น สุข ได้มรดกอันมีค่ามากจากพ่อจากแม่ไว้ปฎิบัติตัวเอง ก็ประดับชาติบ้านเมืองของเรา ให้สงบรวมเย็นต่อไป ให้พากันจำเอานะ

วันนี้เทศน์ถึงเรื่องภาวณา ให้อุตสาห์ภาวณานะ การภาวณาการบิการบิณ ทุกข์ ขนาดไหนในการภาวณาเพื่อต่อสู้กับกิเลส ทุกข์อันนี้ทุกข์เพื่อความสุชนะ ใ้อทุกข์ขึ้นไป ตามกิเลสนี้ทุกข์เพื่อมหันตทุกข์ อย่านำมาใช้นะ ทุกข์ด้วยการต่อสู้กิเลส เอ้า ทุกข์ไป เอะว่างั้นเลย ถึงขนาดมันจะสลบไสล เอ้า สลบ มันจะตายก็ตาย นักรบเขาสู้กันเขาเอา ตายเข้าว่า นักรบต่อยกันก็เหมือนกัน ฟาดกันเต็มเหนี่ยว อันนี้ก็เหมือนกันกิเลสกับ เรา เราคือธรรมฟัดกันไปเลย ให้ได้หลักได้เกณฑ์ นี่มาใกล้เมื่อไรขอบเขตเมืองไทยเรา เข้ามาที่นี้มีน้อยเมื่อไร จังหวัดไหนต่อจังหวัดไหนเราเห็นใจนะ ที่อุตสาห์พยายามมาจากปากฟ้าแดนดิน อุตสาห์พยายามมาหาครูบาอาจารย์

เราที่จะแนะนำสั่งสอนให้เป็นเนื้อเป็นหนังจริง ๆ ตามที่เจตนาของท่านทั้งหลาย ที่มานั้นก็กันไปไม่ได้เพราะงานเราก็มาก แบ่งทางโน้นแบ่งทางนี้ พอมีโอกาสบ้างก็ สอน เช่นอย่างวันนี้สอนท่านทั้งหลายให้ปฎิบัติตัว อย่าให้เสียท่าเสียที่ที่มาจากที่ต่าง ๆ มาบำเพ็ญธรรม มาถึงวัดแล้วอย่าไปหวังบ้านหวังเรือนจนเกินไป ทำลายธรรมคือจิตต ภาวณาให้เสียไปไม่ดี เวลาเรามาปฎิบัติธรรมปัดออก สิ่งเหล่านั้น ก็เราเกิดมาอยู่กับสิ่ง เหล่านี้มาจนจำเจแล้ว มาปฎิบัติธรรมเท่านั้นทำไมจึงคิดถึงเขา เขามีอำนาจวาสนาเหนือ พระพุทธเจ้า เหนือธรรมไปที่ตรงไหน เอาธรรมเข้ามาวัดปืบเท่านั้นมันก็หงายกลับคืน ไป เราก็ภาวณาได้สะดวกสบาย การอยู่อยู่ที่ไหนก็อยู่ไปเถอะ ขอให้รักษาใจให้ดี ใจเป็น ของสำคัญมาก อยู่ไหนอยู่ ขอให้รักษาใจเข้มงวดกวดขันด้วยสติตั้งด้วยภาวณา อย่าส่ง จิตให้วุ่นวายสายแสบไปที่ต่าง ๆ ซึ่งเคยเป็นมามากต่อมาก แล้วเอาไฟมาเผาเราจน พรรณนาไม่จบแล้ว ให้เอาธรรมเข้าสกัดลัดกัน พอมีขอบเขตบ้าง เราจะอยู่ผาสุกเย็นใจ ให้ภาวณา

จิตนี้พอเวลาฝึกได้เป็นลำดับลำดับจะเห็นผล นี่ละธรรมขั้น จากใจดวงเดียวกันนี้ เปิดโอกาสให้ธรรมปราบกิเลสไป ความซี้เกียจซี้คร้านท้อแท้อ่อนแอเป็นเรื่องของกิเลส เอ้า ปราบไปด้วยความขยันหมั่นเพียร ด้วยความอุตสาหะพยายาม และความเฉลียวฉลาด ด้วยสติปัญญาของเราให้ติดแนบอยู่กับใจเสมอ คนนั้นจะเป็นคนไม่ไร้ค่า ถ้าปราศจากสติปัญญาความระมัดระวังแล้วไร้ค่า เติบจนกรมอยู่ก็ไม่เป็นหน้าเป็นหลัง นั่งภาวนาก็เผลอไม่เป็นหน้าเป็นหลัง ถ้ามีสติแล้วอยู่อิริยาบถไหนดีทั้งนั้น จำให้ตึนะ เอาละพอ วันนี้ตั้งใจเทศน์ให้ฟัง

โยม ขอถวายทองคำ หนึ่งบาท

หลวงตา เราจะเพิ่มทองคำขึ้นให้ถึงจุดที่ต้องการ ดังได้ประกาศให้พี่น้องทั้งหลายทราบแล้ว ทีนี้ขึ้นเวทีแล้วนะ สิบต้นขึ้นแล้วเวลานี้ ยังไงต้องฟัดกันเลย ให้ถอยไม่ถอย

อ่านธรรมะหลวงตา วันต่อวัน ทางอินเทอร์เน็ต www.luangta.com